

ČERVENCOVÁ MUZEJNÍ ABECEDA

Od počátku června jste mohli svými komentáři na facebookovém profilu Městského muzea a galerie Dačice vybrat určité písmeno a ovlivnit tím, jaké exponáty vám budou představeny v rámci nové rubriky Muzejní abeceda. Pro červencové číslo bylo vybráno písmeno N. Napište nám, jaká písmena máme použít v srpnu.

**N – Nařízení císaře Karla VI. z roku 1732, jímž byl zakázán přepych (inv. č. 15.006).
/transkribovaný přepis/**

My Karel Šestý / z Boží Milosti Volený Římský Císař / po všechny časy Rozmnožitel Říše / v Germanyi/ Špaňelský / Uherský / Český / Dalmátský / Charvátský / a Slovanský král / Arcikníže rakouské / Markrabě Moravské / Kníže Lucemburské / a Slezské / též Markrabě Lužické / Milost svou Císařskou a Královskou vzkazující: na vědomí milostivě dáváme všem / a jednomu každému / Obyvatelům a Poddaným Naším / jakéhokoli Důstojenství / Stavů / Hodnosti neb Povolání v dědičném Našem Markrabství Moravském jsou / jímžto tento Patent Náš čtený přichází: kterak tak od některého času jsme poznati ráčili / že nemírná skvostnost a nádhernost zvláště v Šatstvu / Šmuku / a Stříbře / tak vysoko se vzmáhá / a vystupuje / že mnozí Rodové neboližto Familie odtud chudou / Peníze ze Země vždy více odcházejí / Zemské Fabriky Naše se zadražují / Contribuent umdlévá / a obecné dobré vždy více mnohými způsoby ku zkrácení přichází. Poněvadž ale Nám / jakožto Panujícím Králi v Čechách / a Markrabství Moravskému / takové zlé přetrhnouti / a všechny ti / jenž nad Stav svůj se vynášejí / v jistý šraňk vésti přináležejí; Pročež na učiněné Nám v té věci poslušné přednesení / následující Pragmaticální Řád / a Pravidlo stanoviti jsme ráčili: že Předně / všichni ti / jenž Panského a Rytířského Stavů / neb Naše skutečné Rady nejsou / žádných jiných / než toliko zdejších Zemských suken / a Vlněných Cajků / které totižto v dědičných Našich Zemích fabricirované byly / užívati nemají: Jejich Ženám ale hladké hedvábné = tolikéž v Našich dědičných Zemích způsobené Cajky / s podobným Hedvábným Šátkem / též Punčochy bez vetkaného Zlata a Stříbra/ až do dalšího Nařízení / povoleno býti má. A jakož Za Druhé / škodlivá nemírnost v nošení Šmuku/ neb Klenotů / obzvláštěně při Panstvu Ženského Pohlaví / se vyskytuje; Pročež tuto skvostnou Ozdobu k obecnému a jednoho každého obzvláštěnému užitku / tímto generaliter zapověděti / a takovou jediné k Slávě Našeho Císařského Dvoru na takový způsob vymíniti jsme ráčili / že taková jediné těm Kavalírům / a Dámám, jenž při Dvoře Našem ve Vídni / a v jiných dědičných Království[ch] / a Zemích Našich / se najíti dávají / povolená / a připuštěná býti má. Nápodobně jest Za Třetí / opravdová vůle a mínění Naše / že onomu zlému obyčeji / jenž od některých let / v požívání Tabulního Stříbra / dokonce při nižšího Stavů osobách v zvyk přišel / jistý cíl a mír postaven býti / a takové skvostné okrasy Tabulní / žádný / než ti / jenž Panského a Rytířského Stavů / neb také Naše skutečné Císařské Rady jsou / však i ti s příslušející Moderací / v jedné skromné částce po[u]žívati mají. Aby ale Za Čtvrté tomuto příkázání Našemu / a záповědi (kterážto z strany Šatstva od Prvního dne Měsíce Ledna / Sedmnáctistého Třicátého Třetího Roku / svůj začátek vzíti / v příčině Jubell – neb Klenotův / a Tabulního Stříbra ale / ode dne Publicací těchto Patentův ve Čtyřech Měsících / svůj oučinek neb moc a průchod míti / naproti tomu strany vynešení starých Šatů / co nejdříve jisté další zaopatření se státi má) ve skrz povinné a poslušné se zadosti dalo; Nařizovati a ustanovovati tehdy ráčíme / že Přestupníci / jakožto svévolní Opoprhovatelé Našich Královských Nařízení / s odejmutím a pobráním všeho užívajícího zapověděného Šatstva / Klenotů a Stříbra (odkudž jednu polovici Denuntiantovi / druhou polovici ale Chudým zanechávati ráčíme) ano dle povahy věcí / ještě také s jinou citelnější pokutou / beze všeho ustanovování stížení býti: neméně všichni domovní Správcové a Hospodářové také na své Podřízené / aby oni naproti tomu nejednali / bedlivý zřetel a pozor dáti / a je k pozorování této Naše Pragmatiky příčinlivě dodržeti mají. Aby ale Za Páté / Jeden každý / zdejší Zemské od cizo = zemského Zboží patrně rozeznati mohl má tak dobře nynější forot neb záloha od všelikých Zemských i cizích Suken / a Hedvábných Cajků / jako také co od tohoto času dále od cizích Suken a Vlněných Cajkův sem přichází / i hned při nejprvnějším vykládání Zboží / s obzvláštěním / od domácích rozdílným olověným znamením poznamenáno / a nad tím vším: Za Šesté / od Našeho Královského Tribunálu vrchní správa / a stálá pevná ruka držena býti. Pročež tehdy / a jednomu každému / věrným Obyvatelům a Poddaným dědičného Markrabství

Našeho Moravského / jakého ti koliv Stavu / Řádu / Důstojností neb Povolání jsou / poroučeti ráčíme / aby oni dle tohoto Našeho nejmilostivějšího Nařízení / pod těmi již svrchu vysazenými pokutami / se konečně zachovali / a všeliké nepřislušející skvostnosti / zbytečnosti / a škodlivé marnotratnosti / je tak jistě varovati nepominuli / jak proti nim sice od dotčeného Královského Tribunálu Našeho s přísnou spravedlností pokračováno býti má; Jakož také všeliké jiné Instancí a Vrchnosti / by v tom obzvláštní pozor a zřetel míti hleděli / přísně napomínati ráčíme. Podle čehož tehdy každý se jak spraviti / a od škody vystříhati věděti bude. Dán v Laxenburgu / Dvacátého Šestého dne Měsíce Máje v Létu Páně Sedmáctistým Třicátým Druhým / Království Našich : Římského Dvacátým Prvním / Špaňelských Dvacátým Devátým / Uherského a Českého Dvacátým Druhým. Karel.

František Ferdinand hrabě Kinský
Nejvyšší kancléř Českého království

Zapojte se do výběru představovaných exponátů i vy. Po zveřejnění tohoto článku na FB profilu MMaG Dačice můžete do komentářů psát další písmena, která byste rádi viděli v dalším pokračování rubriky Muzejní abeceda. Jaká písmena vyberete příště?

Již užitá písmena: A, B, C, D, E, F, G, I, K, L, M, N, O, P, T, V, Z.

